

[Min. for tekn. samarbejde med udviklingslandene.] operere i det kommende finansår, uden at der er nogen risiko for, at man skulle blokere mulighederne for at nå frem til den mål-sætning, som tinget her har drøftet. Forholdet er det, at der i dag af finansudvalget er givet tilslutning til ydelse af lån på i alt 429 mill. kr., og trækker vi dette beløb fra de 800 mill. kr., får vi 371 mill. kr., og det er en ganske god margen, inden for hvilken man er i stand til at forhandle. Man har altså den frihed, der skal til. Det er jo en vanskelig procedure, der her er tale om, når man forhandler om optagelse af lån; der går jo nogen tid, indtil det øjeblik kommer, da disse lån skal udbetales. Men altså, margenen skulle være stor nok, og skulle det vise sig, at der i det kommende år trækkes så meget på lånene, at det bliver aktuelt at forøge lånerammen for at give styrelsen den nødvendige bevægelsesfrihed, ja, så er der jo ikke andet at gøre, end at vi må tage spørgsmålet op igen til næste år.

Så har spørgsmålet om bundne og ubundne lån været rejst af næsten alle ordførere. Jeg nævnte i min fremsættelse, at de ubundne lån set fra udviklingslandenes synspunkter måtte anses for at være de mest værdifulde. Men jeg vil dog gerne sige, at selv om det f. eks. i Sverige ikke forudsættes, at der købes ind i Sverige for de midler, der stilles til rådighed, så har modtagerlandet jo alligevel forpligtelser. Forholdet er jo det, at man ved den långivning, som svenskerne praktiserer, og som man vel kunne kalde projektlångivningen, fører en ret indgående kontrol med projekternes gennemførelse, og man har måske lov til at sige, at virkningen er den, at administrationen er dyrere end vor administration. Og med hensyn til bindingen til at aftage leverancer herfra — i stedet for at give modtagerlandene frihed til at vælge — så er bindingerne vel ikke så rigoristiske, som nogle måske tror; forholdet er da i hvert fald det, at transportudgifterne er ubundne, og det drejer sig om ca. 15 pct. af ydelserne. Dertil kommer, at udenlandske komponenter kan indgå i de leverede varer; det drejer sig om ca. 15 pct.; og som det blev nævnt af fru Else-Merete Ross, er der muligheder for, at man i tilfælde, hvor lande er vanskeligt stillet, giver tilladelse til, at en større procentdel af lånene bliver brugt til dækning

af lokale omkostninger; det drejer sig om ca. 25 pct. i tilfældet Malawi og Tanzania.

Jeg tror ikke, det er muligt i dag at forlade bindingerne, selv om jeg godt kan se berettigelsen af de principielle betragtninger, der anføres; men forudsætningen for, at vi skulle forlade bindingerne, måtte jo være, at man også i de større lande liberaliserede efter lignende principper. Hvis man i de større lande følger det bundne princip, medens vi frigør os for bindingerne, ja, så betyder det, at andre lande kan drage fordel af den frigørelse, vi foretager, medens vi stadig ikke kan få andel i udnyttelsen af andre landes bundne love. Det er altså disse komplicerede ting, vi må tage i betragtning, når vi ser på hele dette forhold.

Hr. Per Møller var inde på spørgsmålet om at yde hjælp i form af fødevarer. Som loven er affattet, er der jo ikke mulighed til stede for, at man i bred almindelighed kan gøre det. Men det er gjort i en del tilfælde, og det er ikke længe siden, der blev foretaget indstilling om statslån til Indien til indkøb af mælkepulver. Jeg vil meget gerne være med til at overveje hele dette spørgsmål, for jeg synes nok, at hr. Per Møller kom ind på nogle betragtninger, der var rigtige; det er et forhold, vi bedst kan se på i udvalget.

Må jeg så sige med hensyn til enkelte af de spørgsmål, som fru Else-Merete Ross — og jeg tror også hr. Kai Moltke og hr. Morten Lange — rejste, at dem kan vi jo, som jeg sagde for lidt siden, se på i udvalget. Hvad angår den asiatiske bank, er vi klar over, at lånebetingelserne dér ikke er så gunstige, som IDAs lånebetingelser er, men jeg kan oplyse, at man i nogle industrilande overvejer at yde særlige bidrag, som skulle kunne bidrage til, at man får bedre lånevilkår.

Der blev rejst det spørgsmål, hvilke andre finansieringsbanker der kunne være tale om. Ja, det drejer sig om den afrikanske og den latinamerikanske.

Fru Else-Merete Ross rejste det spørgsmål, som jeg synes jeg vil tage op her, om vi kan arrangere et møde, hvor vi kan drøfte tingene. Jeg vil gerne erklære mig indforstået hermed og tilrettelægge et oplysningsmøde, hvor vi kan få lejlighed til en bred udveksling af synspunkter.

Jeg håber, vi under udvalgsbehandlingen kan komme ind på en række af de andre,